

Dražgoše, 11. januar 2026

GOVOR predsednika vlade dr. Roberta Goloba na osrednji 69. spominski prireditvi v Dražgošah

Spoštovane državljanke in državljani, tovarišice in tovariši, pohodniki, praporščaki, veterani, mladi in vsi tisti, ki v srcu dobro mislite, dobrodošli v Dražgošah!

Verjamem, da vsi danes, tukaj zbrani, dobro vemo, zakaj na spomeniku za mano, na obronku Jelovice za vami in na slovenskem Triglavu ponosno plapolajo slovenske zastave zaradi partizank in partizanov.

Najsvetlejše prizore slovenske zgodovine zaznamuje enotnost – enotnost misli, duha in dejanj. Povezanost v boju za emancipacijo slovenskega naroda, za svobodo slovenske kulture in slovenskega jezika.

Slovincem je v najtežjih zgodovinskih preizkušnjah vedno uspelo stopiti skupaj in premagati tisto – in tistega – ki nas je preizkušal.

Mnogi so trkali na naša vrata, poskušali zasesti naš prostor in izkoreniniti slovenski jezik. Kot Primorec se tega še predobro zavedam.

Prav zato je bila ključ uspeha Osvobodilne fronte enotnost med različnimi družbenimi in političnimi skupinami – od zapriseženih komunistov, nacionalno zavednih posameznikov, do iskreno verujočih ljudi.

Prepogosto pozabljamo, da je bila tudi glavnina slovenskih katoličanov in številni duhovniki ponosni del partizanskih bojnih enot. Mnogi partizani so umirali z molitvijo na ustih in z rdečo zvezdo na kapi.

Čeprav bi nas nekateri radi prepričali drugače, današnja politična delitev naroda ni zgodovinsko dejstvo, temveč je bila ustvarjena umetno. Od teh delitev imajo korist le tisti, ki hujskajo, pozivajo k orožju, sovražnem govoru, nespoštovanju človekovih pravic in celo mednarodnega prava.

Spoštovane in spoštovani,

danes se z globokim spoštovanjem spominjamo enega najpomembnejših dejanj narodnoosvobodilnega boja, dražgoške bitke, januarja 1942.

V hladnih dneh tiste zime so se borci Cankarjevega bataljona neustrašno zoperstavili močnim okupatorskim silam.

V škofjeloških gozdovih so spali s puškami v rokah, da bi branili zemljo svojih dedov, za svoje vnuke. Po večdnevni bojih so se premaknili v vas Dražgoše, kjer so jih obkolili nacisti, besni zaradi partizanskega upora in svojih porazov.

Tri dni so odbijali napade, branili svojo zemljo in življenje, dokler se niso v temi umaknili pred neusmiljenim sovražnikom. Podivjani tuji vojaki so v maščevanju požgali vas do tal, 41 nedolžnih in neoboroženih vaščanov je izgubilo življenje.

Ne damo in nikoli se ne bomo dali se prepričati, da so za to tragedijo krivi borci za svobodo in svoj narod. Krivci za pomor so bili tuji vojaki s puškami – ubijalci, ki so prišli, da vzamejo našo zemljo in da nas Slovence, tudi vaščane Dražgoš, kot narod izbrišejo.

A kljub tragediji in žrtvam duh upora ni ugasnil, saj druge poti enostavno ni bilo. Dražgoška bitka ni bila le vojaški spopad, bila je izraz globoke povezanosti Slovencev v boju za svobodo. Posebej ponosni smo lahko na to, da v Dražgošah ni bilo izdajalcev. Nihče ni izdal soborcev, nihče ni klonil pred grožnjami.

Dražgoše ostajajo zgodovinski opomin za vse rodove. Za vse nas, vnuke in vnukinje ponosnih borcev. Kot je pred štirinajstimi leti na tem mestu dejal Janez Stanovnik: »Dražgoše so simbol slovenstva, simbol trpljenja, junaštva in slovenske suverenosti.«

Temu naj dodam, da tudi danes, štirinajst let kasneje enako govorimo. Še vedno smo trden narod, ki neuklonljivo brani svojo zemljo.

Svet se dandanes vrti hitreje kot kdajkoli doslej. Zdi se, da ga še hitreje poganjajo svetovni avtoritarci in stranke skrajne desnice. Gibanja in razmišljanja, za katera smo mislili, da so mrtva, so vstala. Marsikje so na oblasti – in kar je najbolj zaskrbljujoče – do moči so prišla po demokratični poti, enako kot fašizem in nacizem v prejšnjem stoletju.

Posledica skrajnih gibanj so novi izbruhi nasilja, nove vojne, konfliktna žarišča, celo genocid. Ljudje po svetu postajajo vse bolj nastrojeni proti manjšinam. Zakaj? Saj smo vsi samo ljudje.

Tudi Slovenija je v teh mesecih pred veliko prelomnico. Pod vprašajem so naše temeljne vrednote – socialna država, pravna država, demokracija in svoboda. Čas, ki ga živimo, zahteva, da se – enako kot pred 35 leti – znova zavemo, da smo Slovenci povezana, solidarna in odgovorna skupnost.

Družba, v kateri si vsi želimo živeti, pa se ne zgradi sama po sebi. Na vseh nas je, da z modrostjo, zrelostjo in postavitvijo jasnih meja, na temeljih, ki so jih postavili naši dedje, poskrbimo za prihodnost naših zanamcev.

Naj hujskanje, podpihovanje sovraštva in prisvajanje države za lastne interese ne najde domovinske pravice na slovenski zemlji. Spoštljiv odnos do ljudi je meja, ki je politika ne sme prestopiti. Naš cilj mora ostati skupno dobro.

Ponosen sem na sinergijo vladne koalicije, ki je v zadnjih štirih letih privedla do številnih uresničenih vizij. Vodilo nas je iskreno čutenje skupnih vrednot. In še bolj kot ponosen, sem motiviran, da to delo nadaljujemo – povezani za dobrobit skupnosti in javni interes.

Poskušajo nas prepričati, da smo bili Slovenci pod brizgom vodnega topa bolj svobodni kot danes in da bi bili z novo napisano zgodovino bolj povezani. Naj jim sporočimo: nikoli vam ne bo uspelo.

Lahko bi dolival olje na ogenj. Lahko bi govoril o vsem, kar ni prav. A ne želim ukrasti slovesnosti tega trenutka – trenutka, posvečenega naši povezanosti.

Prihajajo tedni in dnevi, ko bomo Slovenci znova dokazali, da se netilcem sovraštva ne uklonimo. Da še vedno trdno stojimo na temeljih, ki so nam jih postavili partizani in zaslužni osamosvojitelji leta 91. Prihaja čas, da skupaj izrazimo svoje vrednote.

Za konec, tovarišice in tovariši, gospe in gospodje, poziv k enotnosti in poziv k aktivnosti. Ponesimo sporočilo iz Dražgoš svojim ljudem. Le skupaj složni, z roko v roki, lahko poskrbimo za to, da bo Slovenija ostala pokončna, razvita in ponosna država, v kateri živijo svobodni ljudje.

Živele svobodne Dražgoše. Živela svobodna Slovenija.